

1 Velferdsbeskrivelse – Randaberg kommune

1.1 Presentasjon av kommunen

Randaberg kommune tilhører AV-gruppe 8 som består av SSBs kostragrupeer 8. Hva er det som kjennetegner Randaberg sin kommunegruppe?

Kjennetegn for Randaberg kommune og kommunegruppen

- AV – kommunegruppe 8 består av 32 kommuner.
- Kommuner i Troms og Finmark tilhører ikke denne gruppen.
- Denne gruppen består av mellomstore kommuner med en befolkning fra 5 – 20 000 innbyggere.
- Kommunene har middels bundne kostnader og middels frie disponible inntekter pr innbygger.
- Ut fra KOMMODE modellens prediksjoner kan man forvente at denne typen kommuner til en viss grad vil prioritere tjenestetilbudet i sektorer som ikke har lovpålagte krav og normer når de blir tilført mer penger. Dette fordi de har oppfylt minstestandardene, og har brukt mindre penger på f eks kultur og fritid.
- Randaberg kommune er en mellomstor kommune med om lag 9 500 innbyggere.
- Kommunen har hatt en svak befolkningsvekst de siste årene.

1.2 Overordnet økonomisk handlingsrom for Randaberg

Økonomisk situasjon i Randaberg

- 2006 var et svært godt driftsår for Randaberg kommune. Tidligere innsparinger har sikret et solid driftsgrunnlag. Sammen med økte skatteinntekter bidrar dette til at kommunen kan holde nåværende driftsnivå framover.
- Det er fortsatt stor satsing på **barnehageutbygging** i kommunen. Nye Solbakken og Viste barnehager gir 10 avdelinger hvorav 6 er nye og kommunen kunne ved årsskiftet rapportere om full barnehagedekning.
- Gjennom bofellesskap og solide faglige kvaliteter hos de ansatte, har kommunen et tjeneste- og kvalitetsnivå som bidrar til å at kommunen gir **gode tjenester til de eldre**. Framover i tid vil den eldre delen av befolkningen i kommunen øke forholdsvis mye. Da er det viktig å være forutseende. Det betyr at det er satt i gang et arbeid med å utarbeide en ny eldreplan.
- Randaberg kommune har gjennomgående i organisasjonen en stor oppmerksomhet på å gi et godt tilbud til særlig ressurskrevende brukere
- Regnskapet for 2006 viser et netto driftsresultat på 41 millioner kroner. Netto driftsresultat er på ca. 10 % av driftsinntektene, noe som er langt over målet på 3 %. Etter flere år med alt for lavt resultat, trenger kommunen noen år med gode resultater før vi er à jour og kan leve langsiktig med et resultat på 3 %.
- Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter: 7,4 (2005), 9,2 (2006).
- Netto lånegjeld i kroner pr innbygger 15123 (2005), 20649(2006)

Økonomien i Randaberg kommune har blitt bedre de siste årene, og det er en positiv utvikling i nettodrifresultat for kommunen fra 2005 til 2006. Figuren nedenfor viser en økning i frie disponible inntekter:

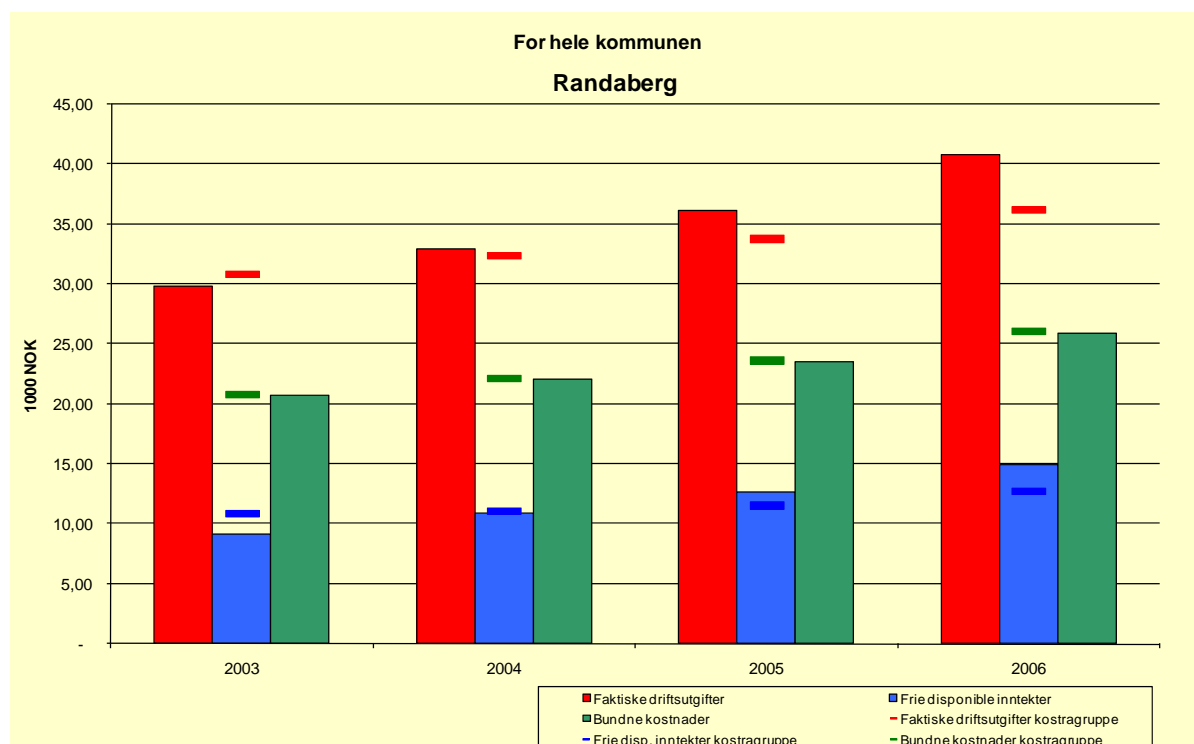

Fig.1 Viser utviklingen på faktiske driftsutgifter, bundne kostnader og frie disponible inntekter pr innbygger i perioden 2003 til 2006

Randaberg kommune har bygd opp en arbeidskapital på nivå med gjennomsnittet i kommunene i resten av landet, og litt bedre enn andre Rogalandkommuner. Utviklingen har også vært positiv, og kommunen er nå over 15 % som er deres måltall for arbeidskapitalen. I 2002/2003 var arbeidskapitalen på omtrent 5 %. Netto driftsresultat var svært godt i 2006, 2005 og 2004. Et viktig element i disse gode resultatene er momskompensasjon for investeringsutgifter som har vært ekstraordinært høy disse årene. Netto lånegjeld per innbygger er over gjennomsnittet i Rogaland, men under både landsgjennomsnittet, gruppe 8 og

Gjesdal, Strand og Rennesøy. Den markerte nedgangen fra 2005 gjelder alle kommuner, og er knyttet til endring i definisjonen. Kommunen har eiendomsskatt.

Randaberg kommune har i løpet av de siste årene skaffet seg et bedre økonomisk handlingsrom slik at de står friere til å gjøre egne prioriteringer ut over det lovpålagte. Frem til 2004/05 hadde de fire år med behov for kutt i både ressurser og tjenester. Randaberg har hele tiden opprettholdt et godt tilbud til særlig ressurskrevende brukere. I de trange årene brukte man av fondsmidlene for ikke å få for store kutt i tjenestene innenfor flere av tjenesteområdene. Nå bygger man opp disse fondene igjen.

Kommunen har jobbet for å heve utdanningsnivået i hele personalet, og søker bevisst etter folk med 3–4 års utdanning. De merker lønnspresset i markedet, men har en strategi om å holde kompetansekravet oppe, og går helst litt over for å skape et godt fagmiljø som fremstår som attraktivt.

Ellers er det verdt å merke seg at Randaberg på noen områder har fått redusert enhetskostnadene fordi de har fått nye, større og mer effektive driftsenheter (bygg).

1.3 Hvilket velferdstilbud gir Randaberg?

Ut fra den økonomiske situasjonen i kommunen, hvordan kan vi da beskrive velferdstilbudet i Randaberg kommune innenfor utvalgte sektorer?

Velferdstilbud i Randaberg

- Prioriterte sektorer og endringer:

- Fra å være en kommune med høye netto driftskostnader til barnehager har Randaberg kommune nå mindre enn gjennomsnittet. Dette skyldes omlegginger i barnehagene, og en stor utbygging av nye, større og mer effektive barnehager.
- Til tross for høye utgifter til ressurskrevende brukere bruker kommunen mindre enn gjennomsnittet til pleie- og omsorg. Dette fordi den har forholdsvis få eldre (50 % av landsgjennomsnittet). Ca 20 særlig ressurskrevende brukere tar 40 % av pleie- og omsorgsbudsjettet

- Tjenestetilbudet etter sektor:

- Skole og barnehage:

- Kommunen hadde full barnehagedekning i 2006.
- Etablering av Solbakken barnehage 6 avdelinger og Viste barnehage 4 avdelinger, og det pågår opprusting av lekeområder i de eldste barnehagene
- Oppfyller krav til fagutdannet personale i barnehage.
- Politisk vedtatt kvalitetsplan for barnehagene, og har et eget prosjekt om data som pedagogisk verktøy

1.4 Nærmere om velferdstilbudet innenfor skole og oppvekst (SO)

1.4.1 Skole

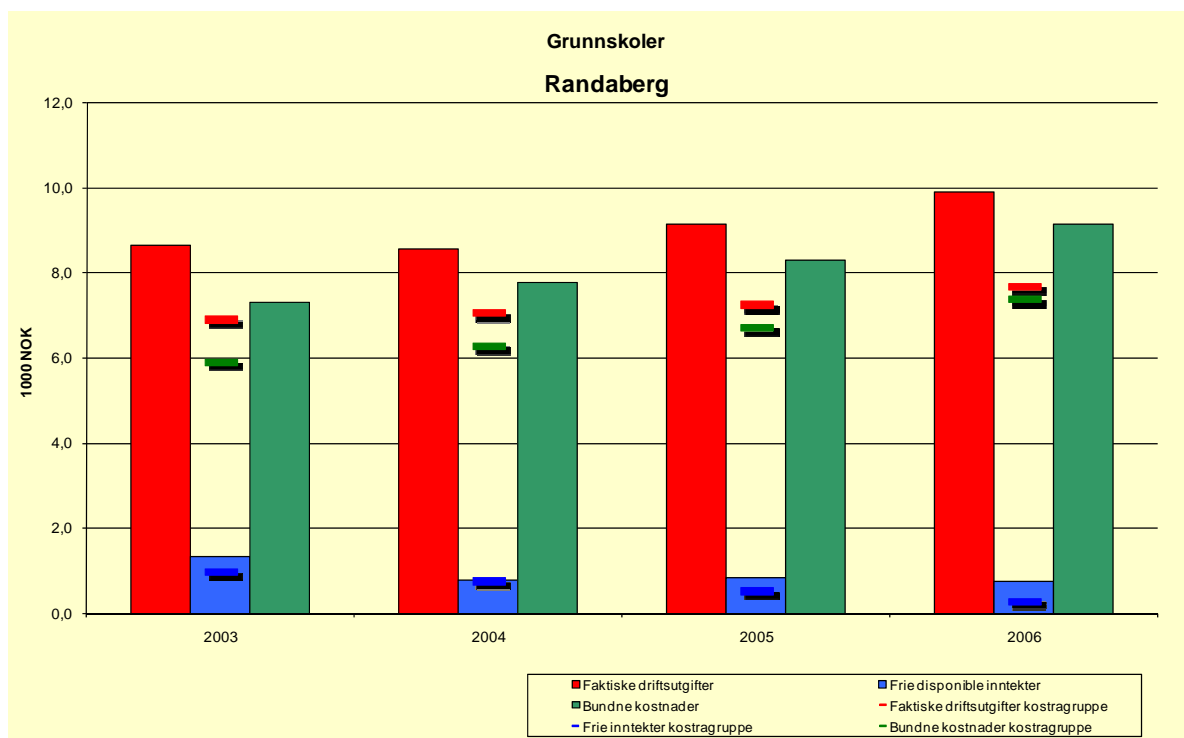

Fig.2 Viser utviklingen på faktiske driftsutgifter, bundne kostnader og frie disponible inntekter pr innbygger i perioden 2003 til 2006

Skolebudsjettene var på et bunnivå i 2002. Randaberg har et godt tilbud nå, men har ikke kommet opp på det nivået man var før 2002. I denne perioden har mye av midlene gått til å kompensere for lønnsøkninger, og særlig byrdefull undervisning knyttet til ressurskrevende brukere. Ekstra penger vil de gjerne bruke på å gi et bedre tilpasset opplæringstilbud til alle, og økt læreredekning. De svakeste får et godt tilbud, men de får ikke gitt så mye som de ønsker til de som trenger ekstra utfordringer. Skolen har prioritert leksehjelp, frukt, inventar, og dataopplæring. Fra figuren over ser vi at de bundne kostnadene er høye innenfor skolesektoren. De frie disponible inntektene er et uttrykk for hvordan skole er prioritert i forhold til de andre sektorene i kommunen. I 2004 lå man på gjennomsnittet for KOSTRA gruppen. I de øvrige årene har man ligget noe over. De faktiske driftsutgiftene til skole har ligget noe over gjennomsnittet for kommunegruppen i hele perioden.

1.4.2 Barnehage

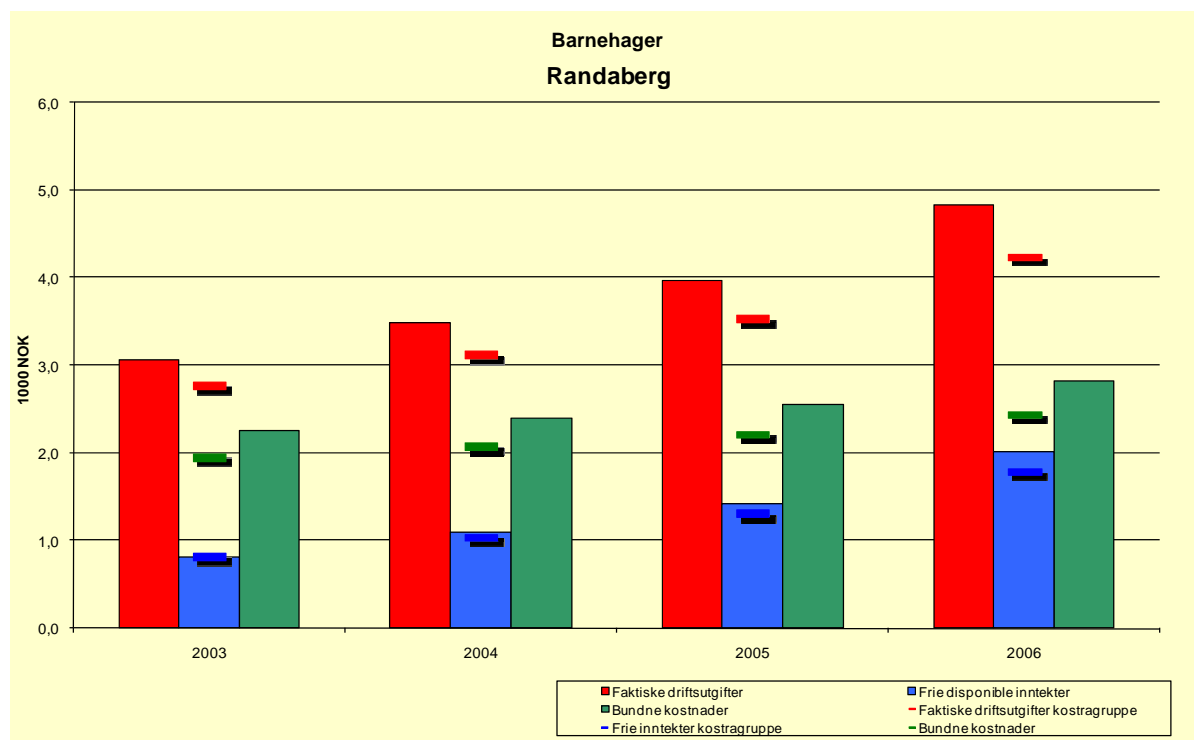

Fig.3 Viser utviklingen på faktiske driftsutgifter, bundne kostnader og frie disponible inntekter pr innbygger i perioden 2003 til 2006

Budsjettene har vært på nivå med prisstigningen. Det er kompensert for lønnsstigningen i perioden. Ser vi på de frie disponible inntektene ser vi at Randaberg i 2006 bruker noe mer på denne sektoren enn gjennomsnittet for kommunegruppen. Relativt sett utgjør de frie disponible inntektene nå en større andel av de faktiske kostnadene enn de gjorde før. Det er ikke noe ekstra foreldrebetaling i barnehagene. Flere av uteområdene ved de eldste barnehagene er under oppgradering.

Nye Solbakken og Viste barnehager gir 10 avdelinger hvorav 6 er nye og kommunen kunne ved årsskiftet rapportere om full barnehagedekning. Det er store, og til dels uventede, endringer i etterspørselen etter barnehageplasser. Tradisjonelt har etterspørselen etter barnehageplasser ligget noe lavere i Randaberg enn landet for øvrig. Man ser en utvikling der kommunen i løpet av noen år, vil kunne oppleve at nesten alle foreldre ønsker at barna skal ha en barnehageplass. Kommunen må derfor fortsatt ha fokus på å øke kapasiteten på barnehagesiden. Ved hjelp av langsiktighet hos politikerne har kommunen sørget for å utvikle og bygge barnehager som holder en høy kvalitet, og det virker som om utbyggingen enda må fortsette.

I barnehagene har det vært en viss tendens til at førskolelærere søker seg til skole, men man har også rekruttert godt, bl a fordi man har nye barnehager som er attraktive.

1.5 Nærmere om velferdstilbudet innenfor pleie og omsorg (PO)

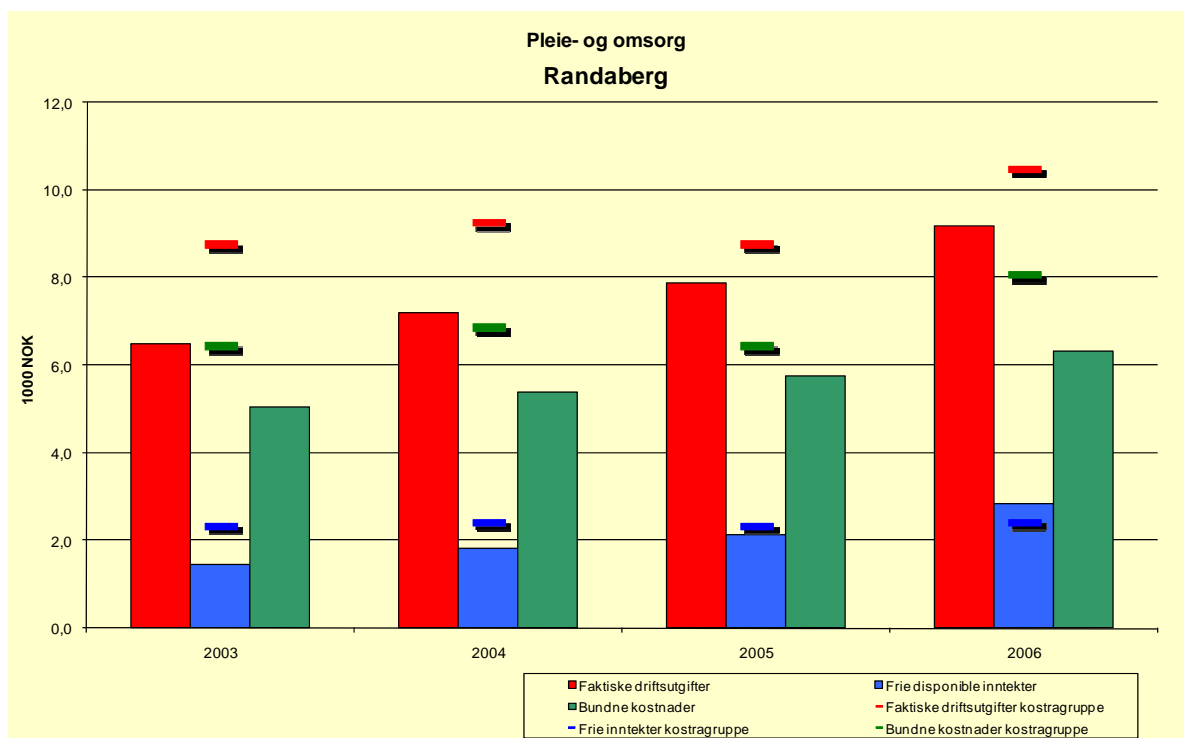

Fig.4 Viser utviklingen på faktiske driftsutgifter, bundne kostnader og frie disponible inntekter pr innbygger i perioden 2003 til 2006

Figuren over viser at Randaberg ligger under gjennomsnittet for sin kommunegruppe på utvikling av faktiske driftsutgifter og bundne kostnader. De frie disponible inntektene har økt, og ligger over gjennomsnittet for kommunegruppen i 2006. Dette stemmer godt med behovet for økt satsing i denne sektoren for å forberede seg på flere eldre som trenger et tilbud. Sånn sette begynner Randaberg som har vært litt utypisk pga en ung befolkning å likne mer på andre kommuner. Kommunen har et dagsenter for psykisk utviklingshemmede som fungerer som en samlingsplass for yngre funksjonshemmede. Det går mye ressurser til enkelt brukere, fellestilbudene for noe mindre. Et eksempel på en ressurskrevende bruker er en respiratorpasient som trenger 2 personer kontinuerlig hele døgnet, syv dager i uken. Kommunen er kjent for å ha et godt tilbud til særlig ressurskrevende brukere, og politikerne stiller høye krav til omsorgen. Randaberg gir også gratis hjemmehjelp til særlig ressurskrevende brukere. Utviklingen i retning av brukerstyrt personlig assistanse stiller også nye krav som er ressurskrevende, særlig om det skulle gå i retning av at dette i fremtiden blir lovpålagt.

Kommunen har i dag ca 70 oppdekning av faglærte, og jobber for å finne en ideell kombinasjon i forhold til kravene tjenestene til enhver tid krever, bl a gjennom å jobbe aktivt med kvalifisering av ufaglærte.

1.6 Nærmere om velferdstilbudet innenfor kultur og fritid

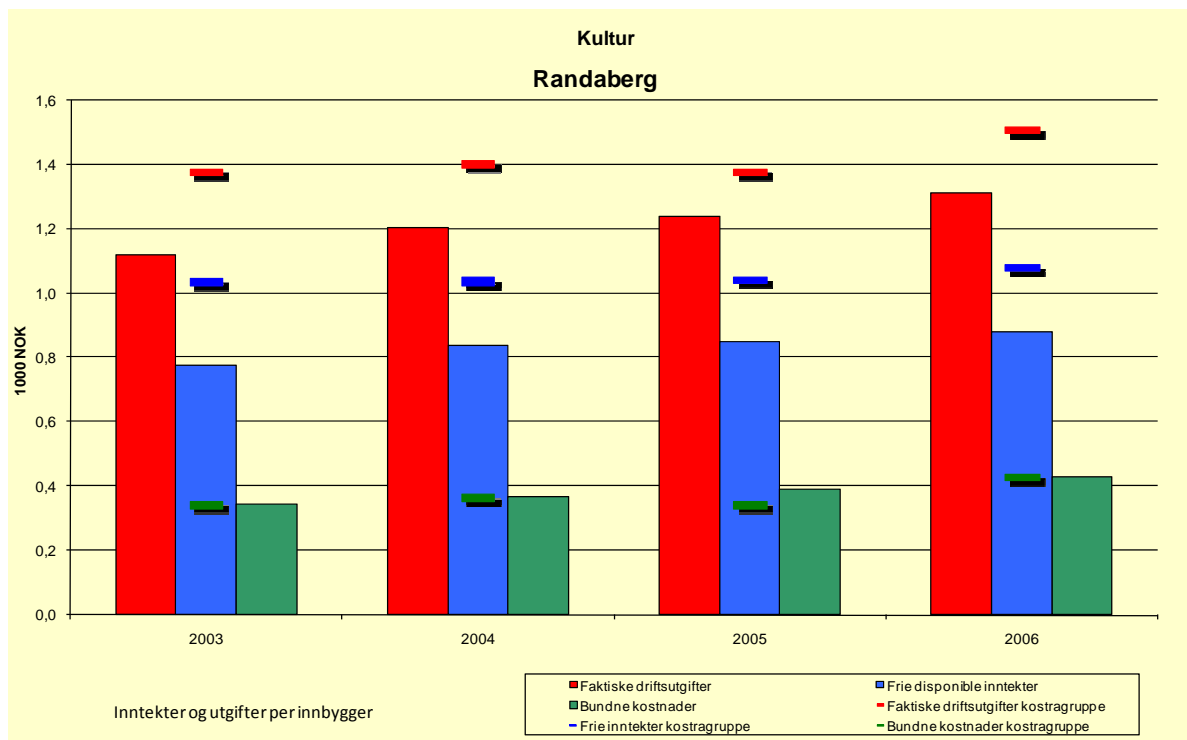

Fig.5 Viser utviklingen på faktiske driftsutgifter, bundne kostnader og frie disponible inntekter pr innbygger i perioden 2003 til 2006

Kultursektoren har i utgangpunktet et relativt beskjedent budsjett, men områder er under utvikling og det skjer en profesjonalisering av virksomheten. Tjenesteområdet besto i 2006 av 40 personer fordelt på 21 årsverk. Kulturskolen ble vernet i perioder med kutt på andre områder, og det er stor aktivitet i den frivillige sektoren. Private investorer er på banen for å realisere nye fotballarena. Tungenes fyr og Vistnestunet videreutvikles innefor vedtatte rammer. Det er meget god tilgang på godt kvalifiserte kulturmedarbeidere.

Ser vi på bruken av frie disponible inntekter har det vært en jevn vekst siden 2003, men kommunen ligger noe under gjennomsnittet for kommunegruppen

Kostraindikatorer 2003 – 2006:

1127 Randaberg	Andel ansatte med førskolelærerutdanning	32,5	31	32,3	30,2
1127 Randaberg	Andel barn 1-5 år med barnehageplass	58,4	63,9	68,7	81,8
1127 Randaberg	Andel innbyggere 67 år og over som er beboere på institusjon	3,1	2,2	2,6	1,9
1127 Randaberg	Andel innbyggere 67 år og over som mottar hjemmetjenester	14,7	14,7	14,9	23,3
1127 Randaberg	Andel plasser i enerom i pleie- og omsorgsinstitusjoner	87,5	91,7	100	100
1127 Randaberg	Antall elever per datamaskin	6,3	5,1	3,6	3,1
1127 Randaberg	Herav elever per undervisningsrelatert årsverk	12,9	11,7	11,9	12,6
1127 Randaberg	Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	0,3	5,9	7,4	9,2
1127 Randaberg	Netto driftsutgifter til folkebibliotek per innbygger	156	175	189	191
1127 Randaberg	Netto driftsutgifter til idrett per innbygger	407	388	362	394
1127 Randaberg	Netto driftsutgifter til kommunale musikk- og kulturskoler, per innbygger	155	166	174	191
1127 Randaberg	Netto lånegjeld i kroner per innbygger	4408	9655	15123	20649